

Republica Moldova

GVERNUL

HOTĂRÂRE Nr. HG512/2024
din 17.07.2024

**cu privire la aprobarea Conceptului
Sistemului informațional „Registrul aerian
al Republicii Moldova” și a Regulamentului
privind modul de ținere a Registrului aerian
al Republicii Moldova**

Publicat : 29.08.2024 în MONITORUL OFICIAL Nr. 373-376 art. 704 Data intrării în vigoare

În temeiul art.19 alin. (11) din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 95-104, art. 189), cu modificările ulterioare, al art.22 lit.c) și d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art.44), cu modificările ulterioare, și al art. 16 alin. (1) din Legea nr.71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Sistemul informațional „Registrul aerian al Republicii Moldova”.

2. Se aprobă:

2.1. Conceptul Sistemului informațional „Registrul aerian al Republicii Moldova”, conform anexei nr. 1;

2.2. Regulamentul privind modul de ținere a Registrului aerian al Republicii Moldova, conform anexei nr. 2.

3. Realizarea prevederilor prezentei hotărâri se va efectua din contul și în limitele mijloacelor financiare aprobate anual în bugetul Autorității Aeronautice Civile, precum și din alte surse prevăzute de legislație.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

ministrul dezvoltării

economice și digitalizării Dumitru Alaiba

Ministrul infrastructurii

și dezvoltării regionale Andrei Spînu

Nr. 512. Chișinău, 17 iulie 2024.

Anexa nr. 1
la Hotărârea Guvernului nr.512/2024

CONCEPTUL
Sistemului informațional
„Registrul aerian al Republicii Moldova”
Capitolul I
INTRODUCERE

1. Dezvoltarea Sistemului informațional „Registrul aerian al Republicii Moldova” (în continuare - *SI RA*) este dictată de necesitatea implementării modului digitalizat de înregistrare și evidență a aeronavelor înmatriculate în Republica Moldova.

2. *SI RA* reprezintă o platformă informatică comună care interacționează cu Registrul de stat al unităților de drept și cu alte registre de stat relevante.

3. *SI RA* este o platformă de generare și evidență a documentelor procedurale în format electronic, cu posibilitatea aplicării semnăturii electronice.

4. *SI RA* urmează să simplifice procesele de lucru ale autorității de înmatriculare și să optimizeze utilizarea resurselor umane/financiare, creșterea eficienței și a transparenței procedurii de înmatriculare a aeronavelor.

5. Instituționalizarea *SI RA* va contribui la digitalizarea activității Autorității Aeronautice Civile (în continuare - *AAC*) în a cărei competență este administrarea Registrului aerian al Republicii Moldova, prevăzut la art. 7 alin. (3) subpct. 3) din Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017.

6. Crearea și implementarea *SI RA* va contribui la:

6.1. sistematizarea electronică a datelor despre aeronavele civile înmatriculate;

6.2. îmbunătățirea cadrului de evidență a datelor;

6.3. asigurarea implementării mecanismelor automatizate privind schimbul de date cu alte sisteme informaționale, care, în ansamblu, vor spori fluxul informațional automatizat de date între autoritățile publice;

6.4. reducerea gestionării datelor pe suport de hârtie;

6.5. eficientizarea și sporirea transparenței activității în procesul de înmatriculare și evidență a datelor despre aeronavele înmatriculate.

7. Scopul *SI RA* este implementarea modelului digitalizat de administrare a datelor referitoare la aeronavele înmatriculate prin substituirea Registrului aerian al Republicii Moldova ținut de *AAC* în formă manuală cu Registrul automatizat de prelucrare a informației, care va permite înregistrarea, evidența și generarea automată de documente, precum și elaborarea rapoartelor statistice.

8. Conceptul *SI RA* reprezintă un angajament al *AAC* de a spori eficiența operațională, de a răspunde prompt la nevoile cetățenilor și de a asigura o guvernare transparentă și responsabilă.

Capitolul II
DISPOZIȚII GENERALE

9. *SI RA* reprezintă totalitatea de resurse și tehnologii informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată generării, înregistrării, păstrării și furnizării de informație privind aeronavele înmatriculate în Republica Moldova. *SI RA* asigură evidența centralizată a informației sistematizate referitoare la aeronavele civile înmatriculate în Republica Moldova, precum și cele radiate din Registrul aerian al Republicii Moldova.

10. *SI RA* servește drept instrument de susținere și executare a tuturor activităților și proceselor de lucru la evidența aeronavelor înmatriculate, prin oferirea mijloacelor tehnice de schimb informațional, colaborare și transparentizare a activităților desfășurate de

autoritatea de înmatriculare în acest proces.

11. Scopurile SI RA sunt următoarele:

11.1. dezvoltarea posibilității tehnologice pentru asigurarea unei evidențe centralizate a informațiilor sistematizate cu privire la procesele referitoare la aeronavele civile înmatriculate în Republica Moldova;

11.2. asigurarea supravegherii respectării cerințelor privind înmatricularea aeronavelor civile și administrarea Registrului aerian al Republicii Moldova;

11.3. formarea resursei informaționale de stat - Registrul aerian;

11.4. formarea resursei informaționale privind gestiunea dosarelor aeronavelor civile înmatriculate;

11.5. crearea opțiunilor pentru sistematizarea proceselor de lucru;

11.6. schimbul automatizat de date între SI RA cu alte sisteme informaționale;

11.7. instituirea mecanismului automatizat destinat procedurii administrative privind înmatricularea aeronavelor, în mod autonom, de către AAC;

11.8. asigurarea accesului la informația cu privire la aeronavele civile înmatriculate în Registrul aerian al Republicii Moldova;

11.9. asigurarea sistemelor informaționale de stat cu date complete și veridice referitoare la aeronavele civile înmatriculate în baza schimbului de date prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect);

11.10. asigurarea accesului la informația, serviciile și rapoartele publice aferente aeronavelor înmatriculate;

11.11. crearea dosarului electronic al aeronavei înmatriculate în Registrul aerian al Republicii Moldova.

12. Sarcinile SI RA sunt:

12.1. organizarea controlului informațional al datelor, asigurarea acumulării informațiilor de tipul și calitatea stabilită, cu ajutorul unor mijloace speciale tehnice și de program, inclusiv cu implicarea subdiviziunilor delegate din cadrul AAC;

12.2. asigurarea protecției datelor și a securității informaționale în cadrul creării și exploatării sistemului;

12.3. asigurarea schimbului de date cu alte sisteme informaționale prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect);

12.4. producerea informațiilor statistice.

13. Dezvoltarea SI RA urmează să asigure:

13.1. creșterea calității și a eficacității procedurilor administrative demarate de către AAC;

13.2. îmbunătățirea eficienței activității interne a autorității de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile;

13.3. creșterea transparenței operațiunilor administrative aferente înmatriculării, modificării, suspendării, revocării și radierii aeronavelor civile din Registrul aerian al Republicii Moldova;

13.4. posibilitatea dezvoltării și a îmbunătățirii SI RA în funcție de solicitările utilizatorilor;

13.5. integrarea în cadrul SI RA a sistemelor informaționale partajate, relevante pentru a beneficia de avantajele funcționale oferite de către aceste platforme;

13.6. asigurarea schimbului de date, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), cu registrele gestionate prin sistemele informatice deținute de către autoritățile publice din Republica Moldova pentru a primi în mod automat datele relevante

necesare procedurilor administrative cu privire la înmatricularea aeronavelor.

14. Prezentul Concept utilizează noțiunile prevăzute în Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, în Legea nr. 71/2007 cu privire la registre și în Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, precum și noțiuni proprii:

14.1. *certificat de înmatriculare* - document individual emis de către AAC pentru fiecare aeronavă civilă, care confirmă înmatricularea acesteia în Registrul aerian al Republicii Moldova;

14.2. *certificat de radiere* - document individual care confirmă radierea aeronavei din Registrul aerian al Republicii Moldova;

14.3. *eveniment (operație tehnologică)* - unul dintre scenariile comportamentului obiectului informațional scontat în sistemul informațional. Lista evenimentelor cuprinde tot ciclul de viață al obiectului în resursa informațională, începând cu etapa înregistrării și finalizând cu radierea din evidență. Totodată, evenimentul înregistrat sau produs în alt sistem informațional de stat care interacționează cu SI RA poate genera modificări în datele obiectului informațional conținut în SI RA;

14.4. *documente* - active informaționale, imagini, documente textuale, grafică și desene, precum și obiecte informaționale, inclusiv site-uri web, mesaje instant sau fișiere video;

14.5. *revocarea certificatului* - încetarea definitivă a efectelor juridice produse de certificatul respectiv;

14.6. *solicitant* - persoana fizică sau juridică care depune o cerere către AAC, prin care solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative prevăzute de Regulamentul privind înmatricularea aeronavelor civile și administrarea Registrului aerian al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 473/2023, conform procedurilor stabilite;

14.7. *suspendarea certificatului* - încetarea temporară a efectelor juridice produse de certificatul respectiv.

15. Principiile de bază ale SI RA sunt următoarele:

15.1. *principiul legalității* - presupune crearea și exploatarea sistemului în conformitate cu legislația Republicii Moldova;

15.2. *principiul autenticității datelor* - presupune corespunderea informațiilor păstrate pe dispozitivele de stocare a datelor cu starea reală a obiectelor din SI RA;

15.3. *principiul identificării* - conform căruia AAC obține un cod unic la nivel de sistem, pentru identificare;

15.4. *principiul temeiniciei datelor* - prevede că introducerea datelor în SI RA se efectuează doar în baza înscrierilor din documentele acceptate ca surse de informații;

15.5. *principiul auditului sistemului* - presupune înregistrarea informației despre schimbările care au loc în sistem pentru a face posibilă reconstituirea istoriei unui document sau starea lui într-o etapă anterioară;

15.6. *principiul independenței de platforma software* - conform căruia SI RA poate fi construit pe baza modulelor elaborate la comandă sau pe baza produselor software existente;

15.7. *principiul accesibilității* - presupune că SI RA, chiar dacă oferă funcționalități multiple, este construit ca un element integral și este folosit de către utilizatori prin intermediul unei interfețe unice;

15.8. *principiul confidențialității informației* - prevede răspunderea personală, în

conformitate cu legislația, a colaboratorilor responsabili de prelucrarea informației în sistem pentru utilizarea și pentru difuzarea neautorizată a informației;

15.9. *principiul compatibilității* - conform căruia SI RA trebuie să fie compatibil cu platformele guvernamentale existente;

15.10. *principiul extensibilității* - conform căruia componentele SI RA oferă facilități de ajustare și de extindere a funcționalităților existente pentru conformare cu necesitățile în continuă schimbare ale domeniului;

15.11. *principiul dezvoltării progresive* - potrivit căruia elaborarea sistemului și modificarea permanentă a componentelor sale se efectuează în conformitate cu tehnologiile informaționale avansate;

15.12. *principiul eficienței funcționării* - presupune optimizarea raportului cost/calitate;

15.13. *principiul utilizării standardelor deschise* - se aplică pentru a asigura atât interoperabilitatea cu sistemele externe, cât și păstrarea informației în conformitate cu normele;

15.14. *principiul securității informaționale* - presupune asigurarea nivelului dorit de securitate, de integritate, de exclusivitate, de accesibilitate și de eficiență a protecției datelor împotriva pierderii, a denaturării, a distrugerii și a utilizării neautorizate;

15.15. *principiul protecției datelor cu caracter personal* - presupune prelucrarea acestora în SI RA în conformitate cu actele normative naționale și tratatele internaționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal la care Republica Moldova este parte;

15.16. *principiul integrității datelor* - se referă la starea datelor, când acestea își păstrează conținutul original, nefiind denaturate sau distruse (excluse din sistem);

15.17. *principiul veridicității* - se referă la introducerea datelor autentice și reale, semnate electronic de către registratori;

15.18. *principiul plenitudinii datelor* - presupune asigurarea volumului complet al informației colectate în conformitate cu actele normative.

Capitolul III

CADRUL NORMATIV AL SI RA

16. SI RA este reglementat în particular de următoarele acte normative:

16.1. Legea nr. 1069/2000 cu privire la informatică;

16.2. Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;

16.3. Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;

16.4. Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

16.5. Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017;

16.6. Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

16.7. Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere;

16.8. Hotărârea Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat;

16.9. Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010 privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal;

16.10. Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

16.11. Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);

16.12. Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);

16.13. Hotărârea Guvernului nr.405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);

16.14. Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică;

16.15. Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat;

16.16. Hotărârea Guvernului nr. 550/2018 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive;

16.17. Hotărârea Guvernului nr. 551/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de ținere a Registrului actelor permissive;

16.18. Hotărârea Guvernului nr.133/2019, cu privire la organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile;

16.19. Hotărârea Guvernului nr.211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);

16.20. Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify);

16.21. Hotărârea Guvernului nr.412/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind utilizarea, administrarea și dezvoltarea Portalului guvernamental al unităților de drept;

16.22. Hotărârea Guvernului nr. 323/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Catalogul semantic” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Catalogul semantic”;

16.23. Hotărârea Guvernului nr. 180/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de livrare (MDelivery);

16.24. Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 94/2009 cu privire la aprobarea unor reglementări tehnice;

16.25. Standardul Republicii Moldova SMV ISO CEI 15288:2009, „Ingineria sistemelor și software-ului. Procesele ciclului de viață al sistemului”.

Capitolul IV

SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL SISTEMULUI SI RA

17. Funcționalitățile standard ale SI RA sunt:

17.1. formarea repezitorului de date (baza de date) necesare pentru susținerea activității autorităților publice: funcții de introducere a datelor, modificări și/sau ștergeri, arhivare ale acestora;

17.2. soluția implementată se va baza pe stive tehnologice de tip open-source;

17.3. organizarea accesului la date. Datele conținute în stocul de date a SI RA sunt puse la dispoziția autorităților publice, a persoanelor fizice și juridice, pentru organizarea procesului de schimb informațional. Fiecare utilizator de date ale sistemului urmează să utilizeze aceste date numai în scopuri legale în conformitate cu drepturile utilizatorului;

17.4. interoperabilitatea. Sistemul asigură schimbul electronic de informații, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), cu toate registrele de stat cu care autoritățile publice interacționează.

17.5. administrarea sistemului. SI RA oferă facilități de:

17.5.1. administrare a rolurilor și a drepturilor utilizatorilor;

17.5.2. administrare a termenelor corespunzătoare diferitelor etape ale procesului de înmatriculare a aeronavei;

17.5.3. administrare a modelelor de documente;

17.6. arhivarea datelor și a documentelor. Arhivarea datelor constă în scoaterea obiectului informațional din evidență și transferarea datelor despre acesta în arhivă, prin efectuarea unei înscrieri speciale în baza de date.

17.7. securitate și confidențialitate. SI RA trebuie să respecte următoarele prevederi în materie de securitate și confidențialitate:

17.7.1. să permită protejarea datelor depozitate sau în tranzit de către entitățile cărora nu le sunt adresate, prin mecanisme adecvate de securitate;

17.7.2. să asigure integritatea informațiilor și autenticitatea părților prin mecanisme adecvate de certificare electronică, respectiv aplicarea tehnologiei TLS/SSL. (Interacțiunea SI RA cu serviciile de platformă disponibile, precum MPass și MSign);

17.7.3. generarea documentelor, în baza schimbului de date și a datelor noi;

17.7.4. să aplice politici corespunzătoare de securitate la nivelul serviciilor web.

18. Accesul utilizatorului la SI RA și la date se va face pe baza drepturilor pe care le are acesta.

19. SI RA va permite definirea unei ierarhii a drepturilor de acces și accesul la documente numai pe baza identificării și autentificării utilizatorilor.

20. SI RA trebuie să permită identificarea tuturor utilizatorilor autorizați care au efectuat intrări/modificări/operări în Registrul aerian.

21. Drepturile se vor diferenția pe baza unor roluri și/sau grupuri și se va acorda acces diferențial atât la meniul SI RA, cât și la informațiile din bazele de date.

22. Pentru preluarea de date relevante procesului de evidență a resurselor și sistemelor informaționale de stat, SI RA interacționează, prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), cu următoarele resurse informaționale de stat:

22.1. Registrul de stat al unităților de drept - pentru schimbul automatizat de date aferent informației privind înregistrarea și evidența de stat a persoanelor juridice;

22.2. Registrul de stat al actelor juridice - pentru schimbul automatizat de date aferent informației privind actele normative.

23. SI RA va interacționa cu următoarele platforme și servicii electronice guvernamentale:

23.1. platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) - pentru găzduirea sistemului;

23.2. platforma de interoperabilitate (MConnect) - pentru schimbul de date cu alte sisteme informaționale și registre de stat;

23.3. serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) - pentru semnarea documentelor electronice;

23.4. serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) - pentru autentificarea și controlul accesului în cadrul sistemului;

23.5. serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) - pentru asigurarea evidenței operațiilor (evenimentelor) produse în cadrul SI RA;

23.6. serviciul electronic guvernamental de notificare (MNotify) - pentru notificarea registratorilor;

23.7. catalogul semantic - pentru evidența metadatelor ca resurse informaționale;

23.8. serviciul guvernamental de livrare (MDelivery) - pentru livrarea fizică a rezultatelor prestării serviciilor publice sau private către persoane fizice și juridice;

23.9. portalul guvernamental al unităților de drept (MCabinet) - pentru oferirea persoanelor juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător a informațiilor oficiale de interes public și a informațiilor documentate despre sine, disponibile în cadrul registrelor, inclusiv al SI RA, și sistemelor informaționale ale furnizorilor de date;

23.10. Sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise - pentru gestionarea și eliberarea actelor permise.

24. În scopul asigurării interoperabilității și schimbului de date cu alte sisteme și resurse informaționale de stat, AAC înregistrează activele semantice utilizate în SI RA în Sistemul informațional „Catalogul semantic”.

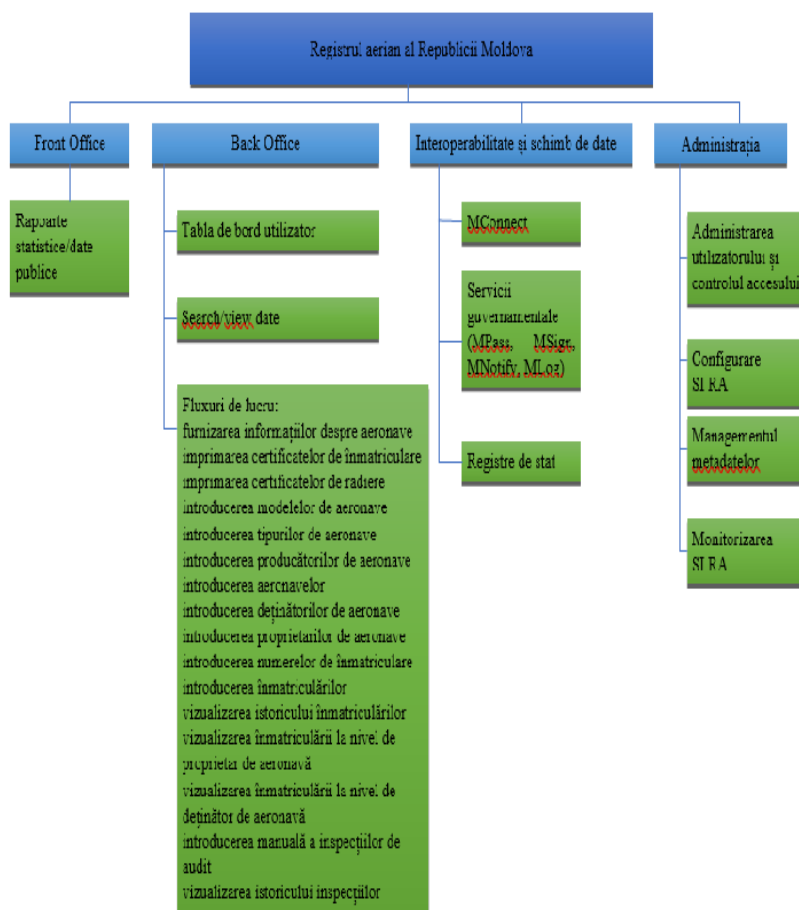
25. AAC asigură înregistrarea SI RA prin intermediul Sistemului informațional „Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat”.

26. SI RA trebuie să asigure realizarea următoarelor funcții specifice determinate de destinația sistemului și grupate în următoarele contururi funcționale:

26.1. evidența aeronavelor înmatriculate în Republica Moldova. Toate documentele/informațiile aferente înmatriculării efectuate sunt înregistrate în sistem. Documentele electronice scanate se atașează dosarului electronic, în spațiul de lucru corespunzător și se stochează în sistem. Pentru documentele create în sistem, utilizatorii au posibilitatea să aleagă șablonul corespunzător etapei procedurii;

26.2. evidența termenelor. Fiecare etapă a fluxurilor informaționale definite de sistem are termene de executare corespunzătoare. SI RA trebuie să asocieze aceste termene dosarului electronic (în funcție de specificul acestuia) și să alerteze utilizatorii de apropierea și/sau depășirea termenelor;

26.3. generarea datelor statistice. SI RA are un modul care permite realizarea de rapoarte analitice sau statistice, în funcție de rolul și responsabilitățile fiecărui utilizator.

Figură. Modulele de funcționare a SI RA

Capitolul V

STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ A SI RA

27. Subiecții raporturilor juridice apărute ca urmare a instituirii și a ținerii SI RA sunt:

27.1. proprietarul sistemului informațional - statul;

27.2. posesorul și deținătorul sistemului informațional - AAC, care asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea acestuia;

27.3. administratorul tehnic al sistemului informațional - Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, care își exercită atribuțiile în conformitate cu actele normative în domeniul administrării tehnice și menținerii sistemelor informaționale de stat și care asigură administrarea tehnică și mentenanța acestuia;

27.4. registratorul datelor în SI RA este posesorul și deținătorul, prin intermediul angajaților care asigură înregistrarea, completarea sau modificarea datelor obiectului registrului, inclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu actele normative;

27.5. utilizatorii sistemului informațional - registratorii angajați ai subdiviziunii responsabile din cadrul AAC, care au acces în sistem și care pot efectua acțiuni de înscriere în SI RA, de editare, păstrare, prelucrare și alte acțiuni de utilizare a informației documentate în SI RA;

27.6. furnizorii datelor SI RA, care sunt:

27.6.1. posesorul - oferă informații cu referire la situația juridică a aeronavei civile

înmatriculate în registru;

27.6.2. solicitantul - proprietarul, operatorul aeronavei civile sau persoana împuternicită.

28. Destinatari ai datelor din SI RA sunt persoanele fizice și juridice de drept public și privat, mandatate cu dreptul de a primi datele respective conform legislației privind accesul la informație și celei din domeniul schimbului de date și interoperabilității.

29. Funcționarea multilaterală a SI RA este asigurată prin realizarea interoperabilității și a schimbului de date cu următoarele sisteme și resurse informaționale de stat:

29.1. portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md) - oferă date și informații cu caracter deschis despre aeronavele înmatriculate în Registrul aerian al Republicii Moldova;

29.2. platforma de interoperabilitate (MConnect) - asigură interacțiunea și schimbul de date între sistemele informaționale în conformitate cu Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

29.3. serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) - asigură un mecanism integrator, securizat și flexibil de autentificare și acces al utilizatorilor sistemului informațional prin diverse metode de autentificare oferite de furnizorii de autentificare;

29.4. serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) - oferă verificarea autenticității semnăturii electronice de către utilizatori;

29.5. serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) - reprezintă un mijloc securizat și flexibil de jurnalizare și audit;

29.6. serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) - asigură, prin diverse canale, notificarea destinatarilor, atât persoane fizice, cât și juridice;

29.7. Sistemul informațional „Registrul de stat al unităților de drept” - oferă acces la date cu privire la unitățile de drept, specificate conform Hotărârii Guvernului nr. 955/2022 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul de stat al unităților de drept”;

29.8. Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (MPower) - oferă împuterniciri de reprezentare în baza semnăturii electronice.

30. Registratorii datelor în SI RA sunt responsabili de efectuarea înscrierilor în SI RA în conformitate cu Codul aerian al Republicii Moldova nr. 301/2017 și cu Regulamentul privind înmatricularea aeronavelor civile și administrarea Registrului aerian al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 473/2023.

Capitolul VI

CLASIFICAREA DOCUMENTELOR SI RA

31. În cadrul SI RA se folosesc următoarele categorii de documente:

31.1. documentele de intrare, care sunt fundamentale pentru introducerea datelor în sistem;

31.2. documentele de ieșire, obținute în urma funcționării sistemului;

31.3. documentele tehnologice.

32. Documentele de intrare ale SI RA sunt următoarele:

32.1. pentru înmatricularea aeronavei:

32.1.1. solicitarea către AAC în vederea obținerii confirmării privind posibilitatea de înmatriculare a aeronavei în Registrul aerian al Republicii Moldova;

32.1.2. cererea privind solicitarea rezervării de către AAC a însemnului de

înmatriculare, a adresei aeronavei și aprobarea prealabilă a schemei de vopsire;

32.1.3. cererea privind solicitarea înmatriculării aeronavei;

32.1.4. cererea privind solicitarea atribuirii adresei aeronavei;

32.1.5. titlul de proprietate;

32.1.6. titlul de deținere (acte ce confirmă dreptul de posesie și de folosință) în cazul în care solicitantul nu este proprietarul aeronavei;

32.1.7. acordul scris al proprietarului pentru înmatriculare, în original, în cazul în care înmatricularea aeronavei este solicitată de deținător;

32.1.8. actele de predare-primire a aeronavei, după caz;

32.1.9. extrasul din Registrul persoanelor juridice (sau echivalentul) și copia actelor de constituire ale solicitanților - persoane juridice străine, după caz;

32.1.10. copia actului de identitate pentru solicitanți - persoane fizice străine;

32.1.11. documente referitoare la situația anterioară a aeronavei în ceea ce privește înmatricularea:

32.1.11.1. pentru aeronavele care nu au fost înmatriculate în Republica Moldova sau în alt stat:

32.1.11.1.1. în cazul aeronavelor fabricate în Republica Moldova, declarația fabricantului privind modul în care aeronava a fost înmatriculată în cadrul zborurilor de fabrică;

32.1.11.1.2. în cazul aeronavelor importate, documentul emis de autoritatea aeronautică civilă competentă din țara fabricantului, din care să rezulte că aeronava nu a fost și nu este înmatriculată în registrul statului respectiv;

32.1.11.1.3. actul original de predare-primire a aeronavei de la fabricant;

32.1.11.2. pentru aeronavele care au fost înmatriculate într-un alt stat, certificatul de radiere sau alt document, în original, emis de autoritatea aeronautică civilă a aceluși stat, care confirmă că aeronava a fost radiată din registrul statului respectiv;

32.1.12. copia certificatului de tip sau alt document echivalent valabil, dacă acesta nu este emis, acceptat sau validat de AAC;

32.1.13. copia certificatului de zgomot și a certificatului care confirmă corespunderea cerințelor privind emisiile de gaze (sau alte documente echivalente), dacă acestea există pentru tipul respectiv de aeronavă și/sau nu sunt incluse în certificatul de tip;

32.1.14. copia documentului de navigabilitate valabil la data depunerii cererii de înmatriculare;

32.1.15. certificatul de navigabilitate de export valid sau alt document echivalent, după caz;

32.1.16. schema de dispunere a însemnelor de naționalitate și de înmatriculare;

32.1.17. alte documente conform legislației;

32.2. *pentru modificările datelor în registru:*

32.2.1. cererea privind modificarea datelor din registrul;

32.2.2. cererea privind solicitarea substituirii Certificatului de înmatriculare;

32.2.3. titlul de deținere (acte ce confirmă dreptul de posesie și folosință), în cazul în care solicitantul nu este proprietarul aeronavei;

32.2.4. titlul de proprietate;

32.2.5. acordul scris al proprietarului pentru înmatriculare, în original, în cazul în care înmatricularea aeronavei este solicitată de deținător;

32.2.6. actele de predare-primire a aeronavei, după caz;

32.2.7. extrasul din Registrul persoanelor juridice (sau echivalentul) și copia actelor

- de constituire ale solicitanților - persoane juridice străine, după caz;
- 32.2.8. copia actului de identitate pentru solicitanți - persoane fizice străine;
 - 32.2.9. corespondența;
 - 32.2.10. alte documente, conform legislației;
- 32.3. *pentru eliberarea duplicatului Certificatului de înmatriculare:*
- 32.3.1. cererea;
 - 32.3.2. dovada publicării în Monitorul Oficial a anunțului cu privire la pierdere sau furt;
 - 32.3.3. certificatul de înmatriculare, după caz;
 - 32.3.4. originalul Certificatului de înmatriculare deteriorat, după caz;
 - 32.3.5. acordul scris al proprietarului;
 - 32.3.6. corespondența;
 - 32.3.7. alte documente, conform legislației;
- 32.4. *pentru suspendarea Certificatului de înmatriculare:*
- 32.4.1. cererea privind suspendarea Certificatului de înmatriculare;
 - 32.4.2. certificatul de înmatriculare;
 - 32.4.3. certificatul de navigabilitate;
 - 32.4.4. certificatul de zgomot;
 - 32.4.5. actul administrativ individual emis de AAC privind suspendarea Certificatului de înmatriculare;
 - 32.4.6. corespondența;
 - 32.4.7. alte documente, conform legislației;
- 32.5. *pentru revocarea Certificatului de înmatriculare:*
- 32.5.1. cererea privind revocarea Certificatului de înmatriculare;
 - 32.5.2. actul administrativ individual emis de AAC privind revocarea Certificatului de înmatriculare;
 - 32.5.3. corespondența;
- 32.6. *pentru radierea aeronavei din Registrul aerian al Republicii Moldova:*
- 32.6.1. cererea operatorului/propietarului/creditorului privind radierea aeronavei din Registrul aerian al Republicii Moldova;
 - 32.6.2. documentele care confirmă temeiul depunerii cererii, inclusiv dovada încetării acțiunii titlului de proprietate sau a titlului de deținere, după caz;
 - 32.6.3. acordul scris al proprietarului pentru radiere, în original, în cazul în care radierea aeronavei este solicitată de deținător;
 - 32.6.4. dovada notificării deținătorului privind radierea, în cazul în care radierea aeronavei este solicitată de proprietar;
 - 32.6.5. dovada respectării condițiilor Convenției de la Cape Town și a Protocolului, în cazul în care radierea aeronavei este solicitată de creditor;
 - 32.6.6. acordul scris al beneficiarului sarcinii pentru radierea aeronavei, dacă aeronava este grevată de sarcini;
 - 32.6.7. actele de predare-primire ale aeronavei, după caz;
 - 32.6.8. documentele de bord ale aeronavei, emise de AAC, în original (certificatul de înmatriculare, certificatul de navigabilitate, certificatul de zgomot, autorizația de exploatare a radioemițătoarelor etc.);
 - 32.6.9. notificarea privind înlăturarea însemnelor de naționalitate și de înmatriculare și a plăcuței de identificare de pe aeronavă, eliminarea de pe echipamentele de bord a adresei aeronavei și a codurilor (inclusiv a codului hexazecimal ELT) atribuite de AAC

(instalate);

32.6.10. confirmarea acordului privind înmatricularea aeronavei din partea autorității aeronautice competente a statului în care urmează să fie înmatriculată aeronava;

32.6.11. acordul expres și unanim al tuturor beneficiarilor de sarcină, exprimat în scris;

32.6.12. documentul ce atestă excluderea aeronavei din Certificatul de operator aerian/autorizația pentru operațiuni comerciale specializate;

32.6.13. alte documente prezentate, conform legislației;

32.6.14. corespondența.

33. Documentele de ieșire ale SI RA sunt următoarele:

33.1. *pentru înmatricularea aeronavei:*

33.1.1. scrisoarea AAC privind confirmarea posibilității de înmatriculare a aeronavei în Registrul aerian al Republicii Moldova;

33.1.2. scrisoarea AAC privind rezervarea însemnului de înmatriculare, a adresei aeronavei și aprobarea prealabilă a schemei de vopsire;

33.1.3. certificatul de înmatriculare;

33.1.4. notificarea privind atribuirea adresei aeronavei;

33.1.5. formularul de verificare și control în scopul înmatriculării aeronavei/modificării înscrisurilor în Registrul aerian al Republicii Moldova;

33.2. *pentru modificarea datelor din registru:*

33.2.1. certificatul de înmatriculare;

33.2.2. schema de vopsire exterioară a aeronavei;

33.2.3. extras din Registrul aerian al Republicii Moldova;

33.2.4. formular de verificare și control în scopul înmatriculării aeronavei/modificării înscrisurilor în Registrul aerian al Republicii Moldova;

33.2.5. corespondența AAC;

33.3. *pentru eliberarea duplicatului Certificatului de înmatriculare:*

33.3.1. duplicatul certificatului de înmatriculare;

33.3.2. corespondența AAC;

33.4. *pentru suspendarea Certificatului de înmatriculare:*

33.4.1. actul administrativ individual emis de AAC cu privire la suspendarea certificatului de înmatriculare;

33.4.2. corespondența AAC;

33.5. *pentru revocarea Certificatului de înmatriculare:*

33.5.1. actul administrativ individual emis de AAC cu privire la revocarea certificatului de înmatriculare;

33.5.2. corespondența AAC;

33.6. *pentru radierea aeronavei din Registrul aerian al Republicii Moldova:*

33.6.1. certificatul de radiere;

33.6.2. formularul de verificare și control privind radierea aeronavei din Registrul aerian al Republicii Moldova;

33.6.3. corespondența AAC.

34. Documentele tehnologice ale SI RA sunt următoarele:

34.1. documentele de descriere a formatului datelor interne;

34.2. șabloanele de formulare;

34.3. ghidurile de utilizare și de administrare a acestuia;

34.4. documentele de descriere a rapoartelor;

- 34.5. documentele ce conțin informații privind importul de date din sisteme terțe;
- 34.6. formularea de cereri;
- 34.7. documentele tehnologice privind parametrii de sistem;
- 34.8. rapoartele și statisticile agregate privind utilizarea sistemului.

Capitolul VII

SPAȚIUL INFORMAȚIONAL AL SI RA

35. SI RA conține următoarele categorii de informații:

35.1. Registrul aerian al Republicii Moldova:

35.1.1. furnizarea informațiilor despre aeronave;

35.1.2. imprimarea certificatelor de înmatriculare;

35.1.3. imprimarea certificatelor de radiere;

35.1.4. introducerea modelelor de aeronave;

35.1.5. introducerea tipurilor de aeronave;

35.1.6. introducerea producătorilor de aeronave;

35.1.7. introducerea aeronavelor;

35.1.8. introducerea deținătorilor de aeronave;

35.1.9. introducerea proprietarilor de aeronave;

35.1.10. introducerea numerelor de înmatriculare;

35.1.11. introducerea înmatriculărilor;

35.1.12. vizualizarea istoricului înmatriculărilor;

35.1.13. vizualizarea înmatriculării la nivel de proprietar de aeronavă;

35.1.14. vizualizarea înmatriculării la nivel de deținător de aeronavă;

35.1.15. audit/inspecții AAC;

35.2. rezultatele auditurilor și inspecțiilor de supraveghere efectuate de AAC:

35.2.1. introducerea manuală a inspecțiilor de audit;

35.2.2. vizualizarea istoricului inspecțiilor.

36. Următoarele sisteme informaționale partajate sunt integrate în cadrul SI RA:

36.1. MConnect - platforma guvernamentală de interoperabilitate care facilitează integrarea SI RA cu alte sisteme și resurse informaționale pentru realizarea schimbului de date;

36.2. MPass - pentru autentificarea utilizatorilor autorizați SI RA;

36.3. MSign - pentru semnarea formularelor electronice completate și a documentelor/rapoartelor generate de fluxurile de lucru implementate de SI RA;

36.4. MLog - pentru a înregistra evenimentele critice în timpul funcționării SI RA;

36.5. MNotify - pentru a notifica utilizatorii autorizați SI RA.

37. SI RA interacționează și realizează schimbul de date cu Registrul de stat al unităților de drept care furnizează date oficiale de înregistrare a persoanelor juridice.

Toate funcționalitățile sunt grupate pe roluri și sunt disponibile în cadrul interfețelor SI RA. Selectarea rolului curent are loc automat, conform rolului atribuit utilizatorului din interfața de administrare; partajarea mai multor roluri de aceeași persoană nu este disponibilă.

38. Rolurile atribuite în SI RA sunt următoarele:

38.1. conducător - este îndeplinit de către director/directorii adjuncți.

Interfața permite accesul la următoarele funcționalități:

38.1.1. căutarea dosarelor;

38.1.2. căutarea documentelor aferente procedurilor administrative inițiate;

38.1.3. rapoarte;

- 38.1.4. profilul de date privind aeronava înmatriculată;
- 38.1.5. vizualizarea datelor despre utilizatorii SI RA;
- 38.1.6. generarea/crearea/modificarea/editarea/eliminarea dosarului;
- 38.1.7. altele, după caz;

38.2. inspector aeronautic - este îndeplinit de către persoanele calificate corespunzător, responsabile de înmatricularea aeronavelor și supravegherea respectării cerințelor privind navigabilitatea acestora din cadrul AAC.

Interfața permite accesul la următoarele funcționalități:

38.2.1. elaborarea și editarea documentelor privind înmatricularea, radierea aeronavei din registru, consemnarea și modificarea datelor din registru, suspendarea, revocarea și emiterea duplicatului certificatului de înmatriculare;

38.2.2. căutarea dosarelor;

38.2.3. modificarea/crearea/editarea documentelor;

38.2.4. generarea rapoartelor;

38.2.5. altele, după caz;

38.3. destinatari ai datelor - persoane din cadrul entităților publice care au rolul de vizualizare a informațiilor furnizate de SI RA, fără dreptul de a crea, a introduce, a redacta, a radia, a arhiva datele din SI RA. Subiecții respectivi au următoarele roluri distincte:

38.3.1. dispun de acces la seturi de date din SI RA;

38.3.2. dispun de acces la rapoarte generate de SI RA în regim de vizualizare;

38.4. administrator - este îndeplinit de persoana responsabilă de introducerea utilizatorilor în SI RA din cadrul AAC.

Interfața permite accesul la următoarele funcționalități:

38.4.1. adăugarea/ștergerea/modificarea datelor utilizatorilor;

38.4.2. administrarea utilizatorului și controlul accesului;

38.4.3. configurarea SI RA;

38.4.4. monitorizarea SI RA.

39. Obiectele informaționale ale SI RA sunt:

Dosarul electronic reprezintă un obiect informațional ce conține totalitatea metadatelor și actelor aferente salvate în format electronic. Utilizarea noțiunii de dosar electronic va permite consolidarea unei arhive electronice detaliate, care va conține documentele și informația complexă aferentă.

40. SI RA cuprinde următoarele funcționalități:

40.1. furnizarea informațiilor despre aeronave;

40.2. imprimarea certificatelor de înmatriculare;

40.3. imprimarea certificatelor de radiere;

40.4. introducerea modelelor de aeronave, indicând:

40.4.1. denumirea;

40.4.2. producătorul;

40.5. introducerea tipurilor de aeronave, indicând denumirea;

40.6. introducerea producătorilor de aeronave, indicând denumirea;

40.7. introducerea aeronavelor, indicând:

40.7.1. numărul de fabricație (serial number);

40.7.2. anul de fabricație;

40.7.3. tipul aeronavei (prin selectarea din catalogul existent);

40.7.4. producătorul aeronavei (prin selectarea din catalogul existent);

40.7.5. modelul aeronavei (prin selectarea din catalogul existent);

40.8. introducerea deținătorilor de aeronave, indicând denumirea. Datele ar trebui să fie obținute în mod automatizat prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect):

40.8.1. denumirea;

40.8.2. adresa;

40.8.3. IDNO;

40.9. Introducerea proprietarilor de aeronave indicând denumirea. Datele ar trebui să fie obținute în mod automatizat prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect):

40.9.1. denumirea;

40.9.2. adresa;

40.9.3. IDNO;

40.10. introducerea numerelor de înmatriculare, indicând marca (numărul va fi generat automat după aceea);

40.11. introducerea înmatriculărilor indicând:

40.11.1. aeronava (prin selectarea din catalogul existent);

40.11.2. numărul de înmatriculare (prin selectarea din catalogul existent);

40.11.3. proprietarul (prin selectarea din catalogul existent);

40.11.4. deținătorul (prin selectarea din catalogul existent);

40.11.5. data emiterii inițiale a certificatului de înmatriculare;

40.11.6. data înmatriculării;

40.11.7. numărul certificatului de înmatriculare;

40.11.8. volumul registrului;

40.11.9. data de sfârșit a valabilității;

40.12. introducerea înmatriculărilor indicând:

40.12.1. aeronava (prin selectarea din catalogul existent);

40.12.2. numărul de înmatriculare (prin selectarea din catalogul existent);

40.12.3. proprietarul (prin selectarea din catalogul existent);

40.12.4. data emiterii inițiale a certificatului de înmatriculare;

40.12.5. data înmatriculării;

40.12.6. numărul certificatului de înmatriculare;

40.12.7. volumul registrului;

40.12.8. data de sfârșit a valabilității;

40.12.9. data suspendării;

40.12.10. data revocării;

40.12.11. data radierii;

40.12.12. numărul certificatului de radiere;

40.12.13. observații (opțional);

40.13. vizualizarea istoricului înmatriculărilor utilizând diferite criterii de filtrare stabilite de comun acord de către beneficiar împreună cu prestatorul;

40.14. vizualizarea înmatriculării la nivel de proprietar de aeronavă;

40.15. vizualizarea înmatriculării la nivel de deținător de aeronavă.

41. Auditul/inspecțiile AAC cuprind rezultatele auditurilor și inspecțiilor de supraveghere efectuate de AAC la agenții aeronautici civili și urmărirea acțiunilor subsecvente (planuri de măsuri acceptate de AAC);

41.1. conținutul se referă la:

41.1.1. introducere manuală a inspecțiilor de audit indicând:

- 41.1.2. domeniul/domeniile inspectat(e)/auditat(e);
- 41.1.3. data inspectiei;
- 41.1.4. echipa;
- 41.1.5. organizația inspectată/auditată;
- 41.1.6. neconformitățile identificate;
- 41.1.7. clasa/gradul/tipul neconformității;
- 41.1.8. planul de măsuri;
- 41.1.9. acțiunile întreprinse;
- 41.1.10. stadiul acțiunilor;
- 41.2. vizualizarea istoricului inspecțiilor utilizând diferite criterii de filtrare stabilite de comun acord cu beneficiarul;
- 41.3. normalizarea datelor existente din fișierele Excel și importul datelor existente în noul sistem.

Capitolul VIII

SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL SI RA

- 42. SI RA este găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud).
- 43. Serviciul WEB SI RA interacționează extern pentru a asigura acces la informația cu caracter public și este accesat prin intermediul adresei web (<https://ra.gov.md>).
- 44. Sistemul informațional va furniza utilizatorului o interfață web de acces la Registrul aerian al Republicii Moldova, accesibilă prin intermediul unui explorator Internet (MS Internet Explorer, Mozilla FireFox, Google Chrome, Opera, Safari etc.). Din punct de vedere funcțional, se va realiza o soluție fiabilă și scalabilă atât în cazul creșterii numărului de utilizatori ce folosesc resursele sistemului informatic, cât și în cazul creșterii volumului de informație gestionată de acesta.
- 45. Utilizatorul are acces prin intermediul rețelei globale internet la compartimentele publice ale SI RA.
- 46. Subiectul antrenat în procesele de operare a SI RA este Autoritatea Aeronautică Civilă.
- 47. Accesul utilizatorilor autorizați la SI RA se va face limitat, autorizarea fiind obținută prin intermediul serviciului MPass. Toate conexiunile utilizatorilor la sistem se vor efectua prin intermediul sesiunilor criptate.

Capitolul IX

ASIGURAREA SECURITĂȚII INFORMAȚIONALE

A SI RA

48. Securitatea informațională se subînțelege ca starea de protecție a sistemului la etapele procesului de creare, procesare, stocare și transmitere a datelor de la acțiuni accidentale sau intenționate cu caracter natural sau artificial, care au drept scop crearea prejudiciului participanților în procesul de schimb informațional.

Sistemul complex al securității informatice reprezintă totalitatea mijloacelor legislative, organizatorice și economice, precum și a mijloacelor tehnologice și a metodelor de protecție software-hardware și de protecție criptografică a informației, orientate spre asigurarea unui nivel necesar de integritate, confidențialitate și accesibilitate a resurselor informaționale.

Principalele sarcini ale asigurării securității informaționale sunt:

- 48.1. asigurarea integrității informației - protecția împotriva modificării sau ștergerii datelor;
- 48.2. asigurarea confidențialității - protecția împotriva accesului neautorizat la date;

48.3. asigurarea accesibilității - protecția împotriva blocării accesului utilizatorilor autorizați la resursele informaționale.

49. SI RA sprijină mecanisme de securitate adecvate în scopul protejării și securizării datelor din sistem prin implementarea următoarelor obiective de securitate:

49.1. autentificarea - garantează faptul că zonele restricționate ale serviciului sunt accesibile numai utilizatorilor cu identitatea verificată prin MPass;

49.2. autorizarea - garantează că utilizatorii autentificați pot accesa numai serviciile și datele care corespund rolurilor și drepturilor de acces ale acestora;

49.3. confidențialitatea - garantează că datele nu pot fi interceptate sau accesate de o terță parte neautorizată și că datele nu pot fi accesate într-un moment necorespunzător;

49.4. integritatea - garantează că fluxul de date nu a fost modificat sau manipulat de o terță parte neautorizată sau datele nu au fost accesate înainte de un termen anumit sau un timp anumit;

49.5. nonrepudierea - măsură prin care se asigură faptul că, după emiterea/recepționarea unei informații, expeditorul/destinatarul nu poate nega, în mod fals, că a expedit/primit informații.

50. În cadrul SI RA se asigură generarea și păstrarea înregistrărilor de audit ale securității pentru operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal, în condițiile cadrului normativ în materie de protecție a datelor cu caracter personal, precum și prin integrarea în cadrul SI RA a serviciului MLog.

51. Utilizatorii interni sunt autorizați să acceseze doar blocurile funcționale și datele pentru care au permisiunile necesare, conform rolurilor fiecăruia.

52. O necesitate importantă legată de securitate constă în păstrarea înregistrărilor de audit pentru analiza integrității sistemului și pentru monitorizarea activității utilizatorilor.

53. Infrastructura sistemului necesită funcționarea nonstop a SI RA și include circuite cu noduri de rezervă ce preiau încărcătura sistemului pe perioada cât acesta se află în proces de mentenanță sau restaurare.

Capitolul X

ÎNCHEIERE

54. Conceptul SI RA descrie principalele aspecte organizaționale, metodologice și tehnologice necesare pentru dezvoltarea și implementarea unei soluții informatice dinamice, care va oferi suport informatic autorității administrative responsabile de implementarea politicilor în domeniul aviației civile, pentru a desfășura procedura de înmatriculare a aeronavelor civile în Registrul aerian al Republicii Moldova, asigurând astfel respectarea legislației privind înmatricularea aeronavelor civile.

55. Implementarea SI RA va contribui la crearea unui mediu favorabil pentru tranziția la societatea informațională și va îmbunătăți substanțial activitatea AAC aferentă procedurii de înmatriculare a aeronavelor. Valorificarea potențialului tehnologiei informației și comunicațiilor și implementarea conceptelor moderne de prelucrare a informației vor optimiza procesul de luare a deciziei, vor face posibilă transparența și eficientizarea activității AAC și a altor instituții publice.

56. Implementarea SI RA va contribui la digitalizarea proceselor de înregistrare și evidență a datelor despre aeronavele înmatriculate în Republica Moldova.

Anexa nr. 2

la Hotărârea Guvernului nr.512/2024

REGULAMENTUL privind modul de ținere a

Registrului aerian al Republicii Moldova

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind modul de ținere a Registrului aerian al Republicii Moldova (în continuare - *Regulament*) stabilește responsabilitățile și împuternicirile privind ținerea, acordarea și utilizarea informației din Sistemul informațional „Registrul aerian al Republicii Moldova” (în continuare - *SI RA*).

2. Noțiunile utilizate în prezentul Regulament sunt cele utilizate în Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, în Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, în Hotărârea Guvernului nr. 473/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind înmatricularea aeronavelor civile și administrarea Registrului aerian al Republicii Moldova, în Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect), în Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și în Conceptul SI RA.

Capitolul II

SUBIECȚII RAPORTURILOR JURIDICE

ÎN DOMENIUL GESTIONĂRII SI RA

3. Proprietarul SI RA este statul. Resursele financiare pentru dezvoltarea, mentenanța și exploatarea Registrului sunt asigurate din bugetul de stat și din alte mijloace financiare neinterzise de lege.

4. Destinatari ai datelor din SI RA sunt autoritățile/instituțiile publice, în limitele competențelor ce le sunt atribuite, precum și persoanele fizice sau juridice de drept privat, cu respectarea prevederilor actelor normative, inclusiv în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

5. Posesorul, deținătorul și registratorul SI RA este Autoritatea Aeronautică Civilă (în continuare - AAC).

6. AAC, în calitate sa de posesor, deținător și registrator al SI RA, are următoarele drepturi:

6.1. să dezvolte, în funcție de competențe, cadrul normativ cu privire la ținerea Registrului aerian al Republicii Moldova;

6.2. să propună soluții pentru perfecționarea și eficientizarea procesului de funcționare a Registrului aerian al Republicii Moldova, precum și să le pună în aplicare;

6.3. să acceseze toate funcționalitățile Registrului aerian al Republicii Moldova, fișierele și bazele de date aferente acestuia, necesare pentru gestionarea, procesarea și utilizarea datelor din SI RA;

6.4. să utilizeze capacitățile funcționale ale SI RA pentru verificarea și controlul datelor din Registrul aerian al Republicii Moldova, precum și pentru procesarea, analiza și vizualizarea acestora;

6.5. să creeze și să redacteze datele din Registrul aerian al Republicii Moldova;

6.6. să decidă cu privire la înregistrarea datelor în Registrul aerian al Republicii Moldova;

6.7. să suspende înregistrări dacă se constată că datele prezentate de furnizor sunt eronate, incomplete sau contradictorii;

6.8. să solicite de la furnizorul de date explicații, date suplimentare sau referințe despre informația care urmează a fi înregistrată în SI RA;

6.9. să inițieze procedura de suspendare a drepturilor de acces la SI RA pentru subiecții care nu respectă prevederile prezentului Regulament, inclusiv măsurile tehnice și

organizatorice de protecție și securitate;

6.10. alte drepturi ce rezultă din actele normative ce reglementează domeniul resurselor informaționale de stat;

6.11. să asigure crearea, funcționarea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea SI RA;

6.12. să asigure accesul utilizatorilor în conformitate cu drepturile de acces stabilite și atribuțiile delegate;

6.13. să monitorizeze procesul de înregistrare și prelucrare a datelor în SI RA;

6.14. să stabilească măsurile tehnice și organizatorice de protecție și securitate a SI RA.

7. AAC, în calitate de posesor, deținător și registrator al SI RA, are următoarele obligații:

7.1. să asigure condițiile juridice, organizatorice și financiare pentru crearea, administrarea, funcționalitatea continuă și dezvoltarea din punct de vedere informațional a Registrului aerian al Republicii Moldova;

7.2. să asigure ținerea SI RA în conformitate cu regulile de ținere a registrului stipulate în prezentul Regulament și în Regulamentul privind înmatricularea aeronavelor civile și administrarea Registrului aerian al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.473/2023;

7.3. să organizeze crearea și mentenanța sistemelor informaționale automatizate destinate ținerii Registrului aerian în formă electronică;

7.4. să asigure informarea subiecților raporturilor juridice în domeniul creării și ținerii Registrului aerian al Republicii Moldova privind modificarea condițiilor tehnice, a procedurilor de prezentare și prelucrare a informațiilor, a metodelor de interacțiune în cadrul SI RA;

7.5. să realizeze activitățile de înregistrare și actualizare a datelor din SI RA;

7.6. să asigure autenticitatea, corectitudinea, plenitudinea și actualitatea datelor din SI RA;

7.7. să implementeze măsuri organizatorice și tehnice necesare pentru garantarea regimului de confidențialitate, pentru securitatea și protecția datelor din SI RA;

7.8. să asigure accesul la datele din SI RA, să monitorizeze respectarea cerințelor de securitate privind accesul la date și a regulilor de exploatare a SI RA;

7.9. să asigure respectarea cerințelor privind protecția datelor cu caracter personal utilizate în cadrul SI RA;

7.10. să organizeze și să asigure publicarea informației despre datele SI RA pentru utilizatorii publici;

7.11. să acorde suportul necesar utilizatorilor care au acces la datele SI RA;

7.12. să întreprindă măsuri de prevenire a incidentelor de securitate informațională în cadrul SI RA;

7.13. să investigheze, să soluționeze și să înlătore erorile identificate sau comunicate de utilizatorii SI RA;

7.14. să asigure ținerea SI RA în conformitate cu prevederile legislației;

7.15. să asigure înregistrarea obiectelor supuse înregistrării;

7.16. să asigure plenitudinea și integritatea datelor din SI RA;

7.17. să asigure funcționarea neîntreruptă a SI RA;

7.18. să acorde suportul necesar utilizatorilor care au acces la SI RA privind folosirea complexului de mijloace software aferente acestuia;

7.19. să asigure securitatea și protecția datelor din SI RA;

7.20. să stabilească condițiile tehnice de funcționare a SI RA;

7.21. să asigure accesul pentru toți destinatarii la datele din SI RA, în conformitate cu prevederile legislației;

7.22. să intervină pentru investigarea, soluționarea, îndepărtarea erorilor identificate sau comunicate de utilizatorii SI RA.

8. Administratorul tehnic al SI RA este Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în materie de administrare tehnică și de menținere a sistemelor informaționale de stat.

9. Registratori ai datelor în SI RA sunt angajați împuterniciți din cadrul AAC să administreze datele din SI RA.

10. Registratorul are dreptul:

10.1. să vizualizeze și să editeze informațiile din SI RA, conform rolului atribuit;

10.2. să acceseze spațiul informațional al SI RA, în limitele rolului atribuit;

10.3. să acceseze informațiile care se conțin în SI RA, conform rolului atribuit;

10.4. să înainteze posesorului propuneri privind modificarea actelor normative care reglementează funcționarea SI RA;

10.5. să înainteze deținătorului propuneri privind îmbunătățirea și sporirea eficacității funcționării SI RA.

11. Registratorul este obligat:

11.1. să asigure corectitudinea și veridicitatea datelor introduse în SI RA;

11.2. să asigure actualizarea datelor introduse în SI RA;

11.3. să întreprindă măsuri pentru evitarea accesului neautorizat al persoanelor terțe;

11.4. să utilizeze funcționalitățile SI RA în exclusivitate conform destinației acestora și în strictă conformitate cu legislația.

12. Furnizorii de date sunt utilizatorii înregistrați și autentificați în SI RA.

13. Furnizorul este obligat să asigure corectitudinea, autenticitatea și veridicitatea datelor prezentate pentru a fi introduse în SI RA.

14. Utilizatorul nu poate folosi datele din Registrul aerian al Republicii Moldova în scop comercial.

Capitolul III

ȚINEREA ȘI ASIGURAREA FUNCȚIONĂRII SI RA

15. SI RA se ține în format electronic, în limba română.

16. Toate înscrierile și modificările operate în SI RA se păstrează în ordine cronologică.

17. Posesorul SI RA efectuează administrarea acestuia cu ajutorul complexului de mijloace software și hardware, în conformitate cu prezentul Regulament.

18. Ținerea SI RA este asigurată de către posesor până la adoptarea deciziei despre lichidarea acestuia. În cazul lichidării registrului, datele și documentele conținute în acesta se transmit în arhivă, conform actelor normative.

19. În cadrul SI RA sunt prelucrate informații care fac parte din categoria datelor cu caracter personal.

Capitolul IV

MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA DATELOR DIN SI RA

20. Modificarea și/sau completarea datelor din SI RA se efectuează de către

registratori prin adăugarea unor noi înscrieri privind anularea și substituirea datelor înscrise anterior.

21. Modificarea și/sau completarea datelor din SI RA se pot realiza de către registratorii din cadrul AAC împuterniciți cu astfel de atribuții.

22. SI RA asigură posibilitatea accesării și vizualizării informației la orice etapă de modificare și/sau completare a datelor, precum și evidența tuturor modificărilor și completărilor.

23. Toate modificările operate în SI RA se păstrează în ordine cronologică.

Capitolul V

REGIMUL JURIDIC DE UTILIZARE

A DATELOR DIN SI RA

24. Datele din SI RA au un caracter public, cu excepția datelor cu acces limitat din domeniul datelor cu caracter personal și a celor care asigură securitatea sistemului informațional, în privința cărora se aplică cadrul normativ ce reglementează domeniile respective.

25. Accesul la datele cu acces limitat din SI RA este condiționat de rolul utilizatorului. Astfel, registratorul are acces tehnic la datele din SI RA, ceea ce presupune introducerea și modificarea datelor înscrise de acesta. Ceilalți utilizatori au acces la introducerea informației și acces informațional, ceea ce presupune introducerea datelor conform nivelului de acces, vizualizarea datelor numai în formatul individual permis. Totodată, registratorul, în unele cazuri, poate avea rolul de utilizator cu acces informațional limitat la date.

26. AAC asigură înregistrarea SI RA prin intermediul Sistemului informațional „Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat”.

27. Punerea la dispoziție de către posesor, deținător și participanți a datelor din SI RA se realizează prin:

27.1. acordarea accesului autorizat la SI RA;

27.2. acordarea informației prin intermediul poștei electronice sau al altor mijloace de comunicații electronice/aplicații web, conform prevederilor normative.

28. Acordarea accesului la datele din SI RA se va efectua prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

29. Datele cu caracter personal ale persoanelor fizice se utilizează în conformitate cu actele normative privind protecția datelor cu caracter personal.

Capitolul VI

RĂSPUNDEREA ȘI MODALITATEA DE CONECTARE/DECONECTARE A PARTICIPANȚILOR LA SI RA

30. Subiecții în atribuțiile cărora intră administrarea SI RA, introducerea datelor, furnizarea informațiilor și asigurarea funcționării SI RA poartă răspundere personală, în conformitate cu legislația, pentru completitudinea, autenticitatea, veridicitatea, integritatea informației, precum și pentru păstrarea și utilizarea ei.

31. Toți subiecții SI RA poartă răspundere, conform legislației, pentru prelucrarea, divulgarea și transmiterea informației din sistem ce conține date cu caracter personal persoanelor terțe, contrar prevederilor legislației.

32. În cazul apariției dificultăților tehnice în funcționarea complexului de mijloace software și hardware al SI RA din vina persoanelor terțe, este posibilă suspendarea funcționării sistemului, cu informarea subiecților prin mijloacele tehnice disponibile.

Capitolul VII

ASIGURAREA PROTECȚIEI ȘI SECURITĂȚII INFORMAȚIEI ȘI A RESURSELOR INFORMAȚIONALE ALE SI RA

33. Măsurile de protecție și securitate a informației din SI RA reprezintă o parte componentă a lucrărilor de creare, dezvoltare și exploatare a sistemului și se efectuează neîntrerupt de către toți participanții.

34. Obiecte ale asigurării protecției și securității informației din SI RA se consideră:

34.1. masivele informaționale, indiferent de formele păstrării, bazele de date și alte aplicații care asigură funcționarea SI RA;

34.2. sistemele de telecomunicații, rețelele, serverele, calculatoarele și alte mijloace tehnice de prelucrare a informației.

35. Protecția informației cu caracter personal din SI RA se efectuează prin următoarele metode:

35.1. prevenirea conexiunilor neautorizate la rețelele de comunicații electronice și a interceptării datelor transmise prin aceste rețele, cu utilizarea metodelor de criptare și codificare a informațiilor, inclusiv cu aplicarea măsurilor organizatorice, tehnice și de regim;

35.2. excluderea accesului neautorizat la datele din SI RA, prin folosirea mijloacelor speciale tehnice și de program, cifrarea acestor informații, inclusiv prin măsurile organizatorice și de regim;

35.3. prevenirea acțiunilor tehnice și de program speciale care ar putea distruge, modifica datele sau ar putea provoca defecțiuni în funcționarea complexului tehnic și de program, prin utilizarea mijloacelor de protecție tehnice și de program speciale, inclusiv prin utilizarea programelor licențiate, a programelor antivirus, organizarea sistemului de control al securității softului și efectuarea periodică a copiilor de siguranță;

35.4. prevenirea acțiunilor intenționate și/sau neintenționate ale utilizatorilor, care pot duce la distrugerea sau modificarea datelor din SI RA.

36. Persoana responsabilă de politica securității informaționale asigură definirea clară a tuturor responsabilităților utilizatorilor sistemului cu privire la securitatea informației din SI RA (prevenire, supraveghere, detectare și prelucrare).

37. În cazul operării cu informația din SI RA, ce a devenit cunoscută utilizatorului în urma activității sale, este asigurat regimul de confidențialitate, care presupune următoarele acțiuni:

37.1. limitarea numărului persoanelor cu drept de acces la datele din SI RA;

37.2. monitorizarea procedurii de admitere și delimitarea funcțională a responsabilităților persoanelor care au acces la informația din SI RA;

37.3. identificarea și autentificarea utilizatorilor cu folosirea mijloacelor moderne de autentificare;

37.4. executarea măsurilor de protecție a informației în cadrul păstrării, prelucrării și transmiterii acesteia prin intermediul canalelor de comunicații electronice.

38. Persoanele responsabile de asigurarea funcționării SI RA și a înregistrării datelor poartă răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau, după caz, penală, conform legislației, pentru autenticitatea, fiabilitatea și integritatea informației, precum și pentru păstrarea, stocarea și utilizarea acesteia.

39. Pentru asigurarea funcționalității eficiente și neîntrerupte a SI RA, schimbul informațional de date SI RA este asigurat în regim nonstop.

40. Participanții SI RA elaborează și implementează politica de securitate

informațională pentru asigurarea respectării regulilor, a standardelor și a normelor general acceptate în domeniul securității informaționale, incluzând:

40.1. identitatea persoanei responsabile de politica de securitate;

40.2. principalele măsuri tehnico-organizatorice necesare pentru asigurarea funcționării SI RA;

40.3. procedurile interne ce exclud cazurile de modificare nesancționată a mijloacelor software și/sau a informației în cadrul SI RA.